

Pericopa Hukat – Ce s-a schimbat în patruzeci de ani? 5781

Pericopa Hukat începe cu chestiunea numită „vaca roșie” – *Para Aduma* אָדומָה אֶדְוָמָה (Numeri cap. 19). Această poruncă a fost dată probabil în al doilea an de la ieșirea evreilor din Egipt imediat după inaugurarea Tabernacolului, probabil după acel eveniment tragic cu cei doi fii a lui Aharon și necesitatea multora de a se purifica. Din această cauză stabilirea datei evenimentului „vaca roșie” poate fi amânată până după Pesah Șeni.

Cu toate acestea, porunca aceasta apare doar în pericopa Hukat, după pericopa Korah în care au murit mulți oameni și după pericopa Șlah în care toată generația pustiului trebuie să moară în deșert. Mulți erau impuri și aveau nevoie să se purifice. Mai mult decât atât: episodul următor după „vaca roșie” începe așa: „Fiii lui Israel, toată adunarea, au ajuns în pustiul Țin în luna întâi și poporul s-a așezat la Kadeș. Acolo a murit Miriam și a fost înmormântată acolo.” (Numeri 20:1).

Nu este menționat anul, însă este menționată moartea lui Miriam. Noi știm că ea a murit în anul al patruzecilea, iar din text învățăm că era luna Nisan, cu cinci luni înaintea morții lui Aharon (vezi de exemplu, Rașbam, nepotul și elevul

lui Rași, Franța sec. 12). Cu alte cuvinte, episodul „vaca roșie” împarte cartea BeMidbar – Numeri între anul al doilea și anul al patruzecilea. La mijloc se află pericopa Korah al cărei an nu este sigur. După majoritatea comentatorilor el s-a petrecut în anul al doilea, imediat după pedeapsa iscoadelor.

Se pare că Toraua încearcă să ne spună că de-a lungul celor 38 de ani în pustiu nu s-a întâmplat nimic. Singurul fapt major care s-a petrecut a fost moartea „generației deșertului”, *dor hamidbar* דור חמידבר חמידבר. Mai putem adăuga că evreii aproape că au stat pe loc în acești ani (vezi aici articolul „Ce au făcut evreii 40 de ani în deșert?”). Aproape nici o călătorie din cele 42 nu a fost în acești ani.

Midrașul merge și mai departe și ne spune că nici măcar „duhul sfânt” *ruah hakodeș* רוח הקודש nu se afla pe Moșe în acești ani. Noi știm doar că în toți acești ani nu s-au făcut circumcizii – *brit mila* ברית מילה și nu s-a ținut sărbătoarea de Pesah. Aceste două mițvot au fost ținute imediat după intrarea evreilor în țară sub conducerea lui Iehoșua.

În continuare, evenimentele se petrec într-un ritm vijelios:

- Moartea lui Miriam și plângerea pentru lipsa apei în luna Nisan al anului 40
- Cererea de trecere de la regele Edomului
- Moartea lui Aharon pe 1 Av și luna de doliu până la 1 Elul
- Războiul cu Canaan

<p>Exod 17:1-3</p> <p>„Și a pornit toată adunarea fiilor lui Israel din Pustiul Sin, umblând din loc în loc, după cuvântul lui Adonai, și și-au așezat tabăra la Refidim și nu era apă ca să bea poporul. Atunci poporul s-a certat cu Moșe și i-au spus: Dă-ne apă să bem! Iar Moșe le-a spus: De ce vă certăți cu mine, de ce îl ispitiți pe Adonai? Dar poporul însetase acolo după apă și a cârtit poporul împotriva lui Moșe și a spus: Pentru ce ne-ai scos din Egipt ca să mă omori pe mine și pe fiii mei și vitele mele cu setea?”</p>	<p>Numeri 20:2-5</p> <p>„Adunarea nu avea apă și s-au strâns împotriva lui Moșe și împotriva lui Aharon. Și poporul s-a certat cu Moșe și spuneau: De-am fi pierit când au pierit frații noștri în fața lui Adonai. De ce ați adus obștea lui Adonai în pustiul acesta ca să murim aici noi și animalele noastre? De ce ne-ați scos din Egipt ca să ne aduceți în acest loc rău? Nu este un loc pentru semănat, pentru smochine, vii și rodii, iar apă de băut nu este.”</p>
--	--

Iar în continuare apare plângerea despre mana:

„Și au pornit de la muntele Hor pe calea Mării de Trestii, ca să înconjoare țara Edomului, dar **poporul și-a pierdut răbdarea pe drum.** Poporul a vorbit împotriva lui HAȘEM și împotriva lui Moșe: De ce ne-ați scos **din Egipt** ca să murim în pustiu, căci nu este pâine, **nu este apă și ni s-a scârbit sufletul de pâinea stricată.**” (Numeri 21:4-5).

Această plângere ne amintește de o altă plângere legată de săturarea de a mânca mana. Este plângerea vicioșilor din pericopa Behaalotcha:

„... **Cine ne va da să mâncăm carne?** Ne amintim de peștele pe care îl mâncam fără plată în **Egipt** ... Și acum ni s-a uscat gâttelejul. Nu este nimic, doar mană e înaintea ochilor noștri.” (Numeri 11:4-6).

Sau ne amintește de Exod 16:3:

„...De-am fi murit de mâna lui Adonai în **țara Egiptului**, când stăteam lângă oala cu carne și **mâncam pâine pe săturate!** Căci voi ne-ați scos în **pustiul acesta** ca să omorâți toată obștea aceasta **cu foamea.**”

La prima vedere pare că totul este la fel în anul al doilea în pustiul, ca și în anul al patruzecilea. Poporul este același popor și reclamațiile sunt aceleași reclamații. Însă printr-o citire mai profundă găsim diferențele. Noua generație se plânge de lungă ședere în deșert și dorește să ajungă o dată în Ereț Israel. Spre deosebire de prima generație care cerea să se întoarcă în Egipt, generația nouă vrea să ajungă de acum în Ereț Israel. Din păcate Moșe nu este destul de sensibil la aceste diferențe. De aceea el îi mustră greu. El nu-și dă seama că dorința poporului este să ajungă deja în Ereț Israel.

Atunci Hakadoș Baruch Hu vorbește cu el cu multă blândețe: ia toiagul, adapă obștea. Nu este nici o supărare și nici pedepse nu sunt. Însă Hakadoș Baruch Hu înțelege că Moșe nu este persoana potrivită să-i aducă pe fiii lui Israel în Ereț Israel. Moșe aparține încă generației deșertului și altcineva îi va introduce pe evrei în țara lor. Acesta va fi Iehoșua.

Marele merit a lui Moșe este că în ciuda tragediei lui personale, binele poporului îl dirijează și el continuă să conducă poporul pe drumul său spre patrie, pe care o va vedea de departe dar nu va intra în ea.